

ПЕРЕДУМОВИ РЕКОНСТРУКЦІЇ ПАРКІВ ВІДПОЧИНКУ РАДЯНСЬКОГО ПЕРІОДУ

Конопкіна К.О., Чижова А.В.

Науковий керівник – Черногорова Т.О., ст. викладач

У зв'язку з інтенсивною «урбанізацією», зростанням чисельності населення, змінами в життєдіяльності людей, у великих містах збільшується навантаження на загальнодоступні та упорядковані місця рекреації. З різних причин більшість міських територій відпочинку перестали розвиватися: помінялися інтереси, спосіб життя і свідомість людей, і, як наслідок, існуючі парки стали не затребувані, низька якість догляду позначилася на їх санітарному стані, вони деградують, не відповідають сучасним вимогам до різноманітних видів відпочинку, стають соціально небезпечним місцем.

Тому головною метою їх реконструкції є створення сучасного комфортного середовища, що зможе задовольнити сучасну людину в потребі різних видів відпочинку, ураховуючи вплив об'єктивних зовнішніх умов: інтенсивну урбанізацію, стійкість міської системи зелених насаджень, зміну форм власності на землю, пріоритети економічного, соціального, культурного розвитку в сучасному суспільстві.

Аналізуючи особливості проектування парків радянського періоду було виявлено обов'язкова загальна специфіка та головні проблеми:

- чіткий набір функцій, які в певних процентних співвідношеннях закладалися при проектуванні парку, без індивідуального функціонального рішення кожного парку. Набір функціональних зон повторювався в усіх парках культури і відпочинку: тихий відпочинок, культурно-освітня, розважальна, дитяча, спортивна, адміністративно-господарська;

- відсутність в парках необхідних функцій для сучасної людини;

- переважно однаковий підхід до планувальної структури, що полягає в класичній композиції, побудованій на системі головного входу, центральної алеї, з пересічними з нею другорядними зв'язками, наявність головного сполученого простору, такого як площа, фонтан або озеро;

- збереження жорсткої планувальної структури радянського часу, не дозволяє застосування планувальної гнучкості;

- єдина мета формування і використання міських парків, яка полягала в задоволенні матеріальних, ідеологічних та духовних потреб радянських людей;

- низький рівень ландшафтного дизайну, декоративного та функціонального озеленення;
- моральне старіння паркових об'єктів;
- низький рівень санітарно-гігієнічного стану, низькі технологічні рішення середовища парків;
- стихійне перефункціонування, що пов'язане з соціально-економічними змінами в суспільстві.

Передумови реконструкції парків можна розділити на чотири групи: містобудівні, екологічні, економічні та соціальні.

Оскільки парки це основні містобудівні елементи в ландшафтно-екологічному каркасі генерального плану, можливість їх рівномірного розташування в структурі міста розглядаються як містобудівні передумови.

Екологічні передумови реконструкції спрямовані на вирішення можливості використання територій під паркове будівництво та розміщення парків на порушених, деградованих територіях, раціональне використання ресурсів при озелененні території дає можливість розглядати великі озеленені масиви як систему оздоровлюючу екологічне середовище міста.

Реконструкція садово-паркового комплексу необхідна для підвищення привабливості кожного парку, розвитку туристичного потенціалу міста, що може забезпечити мотивацію для іноземних і вітчизняних інвесторів, що можна розглядати як економічні передумови реконструкції парків радянського періоду.

Зміни в суспільстві, в соціальному устрої і в особистісних якостях людини можна розглядати як соціальні передумови реконструкції існуючих парків.

Реконструкція території парку передбачає: перепланування існуючої території з чітким виділенням різних функціональних зон відповідно сучасним вимогам населення; підвищення рівня благоустрою територій з урізноманітненням можливості для розваг і відпочинку відвідувачів; удосконалення системи пішохідних зв'язків з повним оновленням дорожнього покриття, застосовуючи екологічно чисті матеріали; улаштування екопарковок.

Основними напрямками реконструкції парків радянського періоду можуть стати моделі, принципи та прийоми зарубіжних парків: проектування тематичних парків; використання принципу поєднання старого та нового; використання інноваційних технологій в проектуванні; використання технологічних аспектів у підтримання стійкого паркового середовища; використання порушених (деградованих) міських територій для створення нових парків.